
Sanok, , st. 54, gm. loco , woj. podkarpackie, AZP 113-78/97

Informator Archeologiczny : badania 33, 153-154

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

łusek i kości zwierzęcych. Ponadto z wypełniska obiektu 4/99 wydobyto około 600 ułamków ceramiki naczyniowej z XI-XII w., 4 szydła kościane, w tym jedno z otworem, fragmenty poroża oraz liczne węgle drzewne. Obiekt ten można określić jako relikw domostwa mieszkalnego posiadającego urządzenie ogniowe i piwniczkę. Nawarstwiło się ono na starszy obiekt osadniczy o nieokreślonym przeznaczeniu, którego istnienie dokumentują fragmenty obtaczanych naczyń, datowane ramowo na VIII – pocz. X wieku.

Badania wykopaliskowe przeprowadzone w 1999 roku ujawniły relikty osadnictwa ze starszego i młodszego podokresu wczesnego średniowiecza. Na VIII-X w. można datować dwie, zniszczone przez młodsze obiekty, jamy o funkcji trudnej do określenia. O wiele czytelniej rysuje się młodsza faza zasiedlenia. Wiązą się z nią przede wszystkim 3 obiekty mieszkalne (1/99, 2/99, 4/99), datowane na wieki XI i XII. W świetle uzyskanych wyników łączenie tej fazy osady z oddalonym o 0,5 km na wschód cmentarzyskiem z 2. połowy XI – pocz. XII w. wydaje się prawdopodobne.

Materiał zabytkowy i dokumentację badań złożono w Dziale Archeologii Muzeum Mazowieckiego w Płocku.

Przewiduje się kontynuację badań.

Polwica, st. 4 i 5, Skrzypnik, st. 8, gm. Domaniów, woj. dolnośląskie, AZP 84-30/55, 56, 82 – patrz: środkowa, młodsza i późna epoka brązu

Poznań – Nowe Miasto, st. 284, gm. *loco*, woj. wielkopolskie, AZP 54-28/96 – patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

Sanok, st. 1, gm. *loco*, woj. podkarpackie, AZP 113-78/1 – patrz: późne średniowiecze

SANOK, st. 54, gm. *loco*, woj. podkarpackie, AZP 113-78/97

- osada z późnego okresu wpływów rzymskich
- osada z okresu wczesnego średniowiecza

Ratownicze badania archeologiczne, przeprowadzone w terminie od 5 do 27 sierpnia przez mgr Elżbietę Pohorską-Kleję (autorka sprawozdania, Uniwersytet Jagielloński, Muzeum Historyczne Sanok). Finansowane przez WKZ. Drugi sezon badań. Przebadano powierzchnię 480 m².

Stanowisko położone jest na północno-wschodnim zboczu wzniesienia usytuowanego w południowej części Sanoka, pomiędzy ulicami Warzywną i Głowackiego. Odkryte zostało w ramach akcji AZP w 1984 roku. Prowadzone badania mają charakter ratowniczy ze względu na rozbudowę osiedla domków jednorodzinnych.

W obrębie działki 3115 założono wykop II o powierzchni 127 m². Odkryto 5 jam: jedną z okresu wpływów rzymskich, dwie wczesnośredniowieczne, dwie postłupowe niedatowane.

Materiały ceramiczne z obiektu z okresu wpływów rzymskich to głównie ułamki naczyń lepiomych ręcznie, tzw. „kuchenne”; fragmenty ceramiki „stołowej” reprezentowane są znacznie mniej licznie. W obiekcie nie stwierdzono obecności ceramiki toczonej na kole. Odkryty materiał można z dużym prawdopodobieństwem łączyć z fazą B2-C1 kultury przeworskiej. Obiekty wczesnośredniowieczne w oparciu o pochodzący z nich materiał ceramiczny można datować na VIII-IX wiek.

Jako wykop III oznaczono miejsce budowy domu na parceli 3106. Obserwując prace przy wykopach, zlokalizowano dwa obiekty. W czasie niwelowania terenu przez spychacz w południowo-zachodnim narożniku placu budowy odsłonięto zarys jamy. Z intensywnie ciemnego wypełniska o rozmiarach 1,6 x 3 m i miąższości 25 cm pochodzą: nóż żelazny, przęślik, 94 fragmenty ceramiki z okresu wczesnego średniowiecza (VIII-IX w.). We wschodniej części parceli odkryto piec garncar-

ski. W czasie prac ziemnych (wykopy pod fundament) uszkodzona została południowa część komory pieca i północny fragment jamy przypiecowej. Średnica pieca wynosi około 130 cm, wysokość od dna do zachowanej powierzchni – 70 cm, wielkość pieca razem z jamą przypiecową – 400 cm. Dno jamy piecowej zajmował popękany ruszt. Wypełnisko pieca oraz jamy przypiecowej zawierało dużą ilość ceramiki i polepy. Łącznie zebrano około 1000 fragmentów ceramiki toczonej na kole i kilka lepionej ręcznie. Ceramikę toczoną można podzielić na dwie grupy: na naczynia wykonane z masy ceramicznej bez domieszki schudzającej (tzw. ceramika „ścieralna”) oraz naczynia wykonane z gliny z dużą zawartością piasku. W obu grupach reprezentowane są duże naczynia zasobowe, średniej wielkości garnki i misy oraz małe miseczki. Piec najprawdopodobniej należy wiązać z młodszym okresem wpływów rzymskich.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Historycznym w Sanoku.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Recherches Archeologiques”.

Badania będą kontynuowane.

SIETESZ, st. 9, gm. Kańczuga, woj. podkarpackie, AZP 104-80/33

- osada pradziejowa
- osada z okresu wczesnego średniowiecza

Ratownicze badania archeologiczne, przeprowadzone w terminie sierpień i wrzesień przez mgr Izabelę Mianowską (autorka sprawozdania, Usługi Archeologiczne Izabela Mianowska, Kraków). Finansowane przez Telekomunikację Polską S.A. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 70 m².

Stanowisko leży na stoku doliny rzeki Markówki, na wysokości około 252 m n.p.m. Badania prowadzono w związku z układaniem kabla światłowodowego. Wykonano wykop długości 70 m i szerokości 1 m, w którym nie zarejestrowano żadnych obiektów bądź zabytków archeologicznych.

Dokumentacja przechowywana jest w urzędzie Podkarpackiego WKZ z/s w Przemyślu.

Badania nie będą kontynuowane.

STEKLNO, st. 12, gm. Gryfino, woj. zachodniopomorskie, AZP 36-05/126

- osada wczesnośredniowieczna (VIII/IX – 1. połowa IX w.)

Badania ratownicze w ramach nadzoru archeologiczno-konserwatorskiego w terminie od drugiej dekady stycznia do marca prowadził mgr Antoni Porzeziński. Finansował Urząd Miasta i Gminy w Gryfinie. Pierwszy sezon badań.

Podczas prac ziemnych (głębokich wykopów liniowych) związanych z realizacją budowy sieci instalacji sanitarnych odkryto nieznane dotychczas stanowisko osadnicze, położone na południe od Steklna, wzdłuż dość wysokiej skarpy stoku wzniesienia, usytuowanej nad południowo-zachodnią częścią jeziora Steklno. Odkryto i wyeksplorowano 5 jam wczesnośredniowiecznych z materiałem zabytkowym w postaci fragmentów naczyń glinianych i osełek kamiennych oraz intensywne, jasno-czarne wypełnisko warstwy kulturowej na odcinku o długości 46 m. Stropy wypełniska poszczególnych obiektów zalegały na głębokości 50 cm poniżej poziomu powierzchni współczesnej pola ornego. Miąższość warstwy kulturowej jest dość zróżnicowana, od 5 do 23 cm grubości, koloru ciemnoszarego i czarnego z dużą ilością drobnych przepalonych kamieni, popiołu i drobnych ułamków naczyń glinianych. Maksymalną wielkość osady określić należy na około 30 arów. Usytuowana jest na łagodnym stoku niewielkiego wzniesienia opadającego łukowato w kierunku jeziora. Brzeg stanowiska stanowi wysoka skarpa nad drogą gruntową biegnącą wzdłuż brzegu jeziora.

Dokumentację i materiały zabytkowe z prowadzonych badań złożono w Dziale Archeologii Muzeum Narodowego w Szczecinie.